

Dzisiaj na stronie IV
naszego
pisma
PIERWSZE ZADANIA
Wielkiego Konkursu
pt. „Co wiesz o Kraju Rad?”

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

GŁOS ROBOTNICZY

ORGAN KW I KŁ POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

NR 250 (2880) ROK IX ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK 19 PAŹDZIERNIKA 1953 R. CENA 15 GR

Potężnie Gdyn Październikowy

**Dla lepszego zaopatrzenia
świata pracy
załogi podwyższają
ilość i jakość produkcji**

Nasz korespondent, tow. Czarnecki, pisze: — Załoga ZPD im. Plater wita wzmożoną produkcją zbliżającą się do rocznej produkcji Wielkiego Października. W naszych zakładach wielu majstrów podjęło apel tow. Stopczyka, Pracownicy

(Dalszy ciąg na str. 2)

Niech zacieśnią się i krzepnie sojusz robotniczo-chłopski

Ogólnowojewódzka narada

kierowników zakładowych komisji łączności miasta ze wsią

WALKA O WZROST PRODUKCJI ROLNEJ, O PEŁNĄ REALIZACJĘ OBOWIĄZKOWYCH DOSTAW, O ROZBUDOWĘ SPOŁDZIELCZOŚCI PRODUKCYJNEJ — OTO NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA, STOJĄCE OBECNIE PRZED ORGANIZACJAMI PARTIJNYMI ZARÓWNO NA WSI JAK I W MIEŚCIE.

Ruch łączności miasta ze wsią, łączności robotników z pracującymi chłopstwem, ma za zadanie pomóc młodym i średniomłodym chłopom w zrozumieniu ich roli w państwie budującym socjalizm, włączyć ich do czynnego udziału w tym budownictwie — powiedział między innymi na ogólnowojewódzkiej naradzie kierowników zakładowych komisji łączności miasta ze wsią, odbytej w dniu 17 bm. w Łodzi, sekretarz KŁ PZPR, tow. Siewieński.

Po referacie kierownika wydziału propagandy KW PZPR, tow. Kępcy Wojskowskiej, która w oparciu o dotychczasowe doświadczenia zakładowych ekip łączności miasta ze wsią omówiła formy i metody pomocy dla organizacji partyjnych na wsi, podkreślając, iż pomoc ta w przyszłości musi być jeszcze skuteczniejsza, wywodziła się z ogólnego dyskusji.

Członkowie zakładowych komisji łączności ze wsią z Łodzi, Pabianic, Tomaszowa, Żychlina i innych miast województwa łódzkiego, zabierając głos w dyskusji, mówili o swych doświadczeniach w pracy na wsi. Większość dyskusyjantów podkreślała, że praca ekip łączności niedostatecznie jeszcze interesująca się instancje partyjne, szczególnie zaś komitety gminne i powiatowe.

Tow. Maksim, członek ekipy łączności z ZPB im. J. Ślania, mówił o tym, jak ekipa robotników potrafiła zdemaskować wrogą robotę szpiega w gromadzie Paprotna. — Soltyś był kulakiem, gdyż fikcyjnie miał rozpisana ziemię na członków swej rodziny, sam nie wypełniał obowiązków wobec państwa i innych od tego oddalał — powiedział tow. Maksim. Ekipa zainteresowała postawą soltysa Prezydium GRN, które z kolei spowodowało, że został on pozbawiony tej funkcji. Ekipa omówiła ten fakt z pracującymi chłopami na zebraniu gromadzkim, budując w nich odrębność od kulaka, izolując go od gromady. Wynikł z tego, że gromada Paprotna z jednego z ostatnich miejsc w gminie pod względem realizacji obowiązków dostaw zboża — wydzieliła się na jedno z pierwszych miejsc.

Na zakończenie narady postanowiono, że praca ekip zmierzających do zapoznania z najwęższymi wydarzeniami międzynarodowymi, że ekipy bardziej niż dotychczas opierać się będą w swej pracy na biedocie wiejskiej, zacieśniać sojusz ze średniakami przeciw kulactwu. Postanowiono również, że z wynikami pracy ekip zapoznawać się będzie cała załoga zakładu, która jest żywotnie zainteresowana w realizacji obowiązków dostaw przez wieś, w postępie budownictwa socjalistycznego zarówno w mieście jak i na wsi.

Depesza przewodniczącego SED do KC PZPR

Do
Komitetu Centralnego
Polskiej Zjednoczonej
Partii Robotniczej,
Do Towarzyszy
Bolesława Bieruta

Warszawa

Drogi Towarzyszu Bierut! Dziękuję z całego serca Komitetowi Centralnemu i Wam oboje, Drogi Towarzyszu Bierut, za braterskie pozdrowienia i życzenia, które przesyła mi w imieniu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej z okazji mojego ponownego wyboru na prezesa Nierolniczej Republiki Demokratycznej.

Zapewniając moich polskich towarzyszy, że uczynię wszystko, aby okazać się godnym Waszych serdecznych, pełnych uznania słów i że również w przyszłości będę nieustannie walczył o zasady międzynarodowej klasy robotniczej, o przyjaźń między naszymi narodami i o pokój.

Wilhelm Pieck
Przewodniczący Niemieckiej
Socjalistycznej Partii
Jedności

XIII Plenum Komsomołu

W tych dniach odbyło się XIII Plenum Komsomołu. Na Plenum omówiono następujące zagadnienia: uchwała Plenum KC KPZR „O środkach, zmierzających do dalszego rozwoju rolnictwa w ZSRR” a zadania organizacji komsomolskich, zwolnienie kolejnego XII zjazdu WLKZM.

Plenum KC Komsomołu podjęło odpowiednie uchwały w wymienionych wyżej sprawach.

Plenum KC WLKZM postanowiło zwołać w lutym 1954 roku kolejny XII zjazd Komsomołu.

11 bm. w stolicy Czechosłowacji odbył się Ogólnokrajowy Zjazd Czechosłowacki w sprawie pokojowego uregulowania kwestii niemieckiej, w którym wzięło udział 5.000 delegatów z całej Republiki. Na Zjazd przybyły delegacje z Związku Radzieckiego, Polski, NRD, Niemiec zachodnich, Belgii, Francji, Anglii, Austrii i Indii.

NA ZDJĘCIU: widok prezydium Zjazdu i trybuny dla gości. Fot. — CAF

Pracująca wieś woj. łódzkiego w walce o całkowite wykonanie planów obowiązkowych dostaw

(Telefoniczne meldunki naszych specjalnych korespondentów)

III Światowy Kongres Zw. Zaw. obraduje w Wiedniu

Na posiedzeniu III Światowego Kongresu Związków Zawodowych w dniu 18 bm. toczyła się w dalszym ciągu dyskusja nad referatem Di Vittoria.

W toku dyskusji zabrał m. in. głos przedstawiciel Konfederacji Zjednoczonych Związków Zawodowych Włosego Olgierza Triestu Semilli. Zobrażował on ciężką sytuację mas pracujących Triestu. W strasie „B” — oświadczył mówca — ludzie pracy pozbawieni są swobod demokratycznych. Strasie „A” — imperialistyczny amerykański i angielski przekształcił w bazę wojenną. Spośród 105 tys. robotników w Triescie — 20 tys. jest bez pracy. Ruch związkowy jest rozbity, a działalność związków zawodowych ograniczona.

Decyzja rządów USA i Anglii w sprawie Triestu — podkreślił Semilli — sprzeczna jest z interesami ogromnej większości mieszkańców Triestu. Decyzja ta, powzięta bez wiedzy ONZ, sprzeczna jest z traktatami pokojowymi z Włochami, podpisanymi przez 21 państw.

Posiedzenie popołudniowe zakończyło się przemówieniem Di Vittoria, który podsumował wyniki dyskusji. Stwierdził on, że dyskusja nad jego referatem miała doniosłe znaczenie i wykazała, że delegaci aprobują tezy referatu.

PRACUJĄCY CHŁOPI ORGANIZUJĄ MANIFESTACYJNE DOSTAWY

Dnia 16 bm., 16 gospodarzy z Długoleki (gm. Sólki, pow. Kutno) dostarczyło manifestacyjnie do punktu skupu w Strzelcach 8 ton 400 kg zboża.

Na czele udekorowanej flagami i transparentami kolumny wozów jechał soltys Ptasniński, który dostarczył resztę zboża należnego państwu. Chłopi z Długoleki godnie wypełniają swe obowiązki wobec państwa.

W dniu 17 bm. do punktu skupu w Pleckiej Dąbrowie manifestacyjnie dostawili zboże chłopi z gromady Żeronicze Zalusin i Dębowa Góra, przwożąc 22 tony ziarna.

Podobnie chłopi z Golebiewa (gmina Kutno) przywieźli manifestacyjnie do punktu skupu 6 ton ziarna.

**BIERZIE PRZYKŁAD
ZE SZKOŁY
W PLECKIEJ DĄBROWIE**

Kierownik i grono nauczycielskie szkoły podstawowej w Pleckiej Dąbrowie włączyły się do walki o sprawną realizację dostaw zboża. Tłumacząc uczniom znaczenie terminowego zrealizowania obowiązków wobec państwa i poprzez dzieci oddziałują na rodziców.

W tym celu stosuje się w szkole różne formy propagandy, jak sporządzanie przez uczniów wykresów pt. „Jak moi rodzice realizują swe obowiązki”, wydawanie przy pomocy nauczyciela gazetki ściennych i blyskawic, popularizujących przodujących chłopów, którzy wykonali swe plany, piętnujących zarazem opornych poprzez wywieszanie ich karykatur na „Listy pliku”. Dzieci pisały listy do swych rodziców, prosząc, by wykonali w pełni swe obowiązki. Przez szkolny radiowęzeł nadaje się codziennie wiadomości o przebiegu skupu zboża na terenie gromad, z których pochodzą dzieci uczęszczające do szkół.

A. ROJEK

**POWIAT SKIERNIEWICKI
ZBLIŻA SIĘ
DO 90 PROC. PLANU**

Powiat Skierniewicki w dalszym ciągu znajduje się na pierwszym miejscu w wykonaniu rocznego planu obowiązkowych dostaw zboża. Kilka

gmin w tym powiecie do dnia 17 bm. wykonało już swój plan obowiązkowych dostaw w ponad 80 proc.

Powiat skierniewicki szybko zbliża się do 90 proc. wykonania rocznego planu obowiązkowych dostaw zboża.

Są jeszcze jednak w powiecie gminy, które poważnie pozostają w tyle, opóźniając zakończenie kampanii skupu zboża w tym powiecie. Do nich należy gmina Głuchów i Słupia.

J. STEPNIAR

**rekrduzistą
świata
w pływaniu
na 100 m**

**Włóknarz
na drugim
miejscu w II lidze**

**Lewandowski
pobił rekord Polski
w biegu na 1.000 m**

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lewandowski

pobił rekord Polski

w biegu na 1.000 m

— patrz str. 4.

Petrusewicz

rekordzistą

świata

w pływaniu

na 100 m

Włóknarz

na drugim

miejscu w II lidze

Lew

Przemówienie wicemin. A. Wyszyńskiego

1. 1940

U źródeł „niechęci” do książki

Biblioteka zakładowa ZPDz im. Ofiar 10 Września liczy 30 czytelników. Wprawdzie ZPDz im. Ofiar 10 Września nie są wielkimi zakładami, niemniej liczba czytających w porównaniu z liczbą zatrudnionych robotników jest bardzo mała.

ZPW im. Struga posiada 9 oddziałów rozrzuconych po różnych dzielnicach miasta. Czytelnikami biblioteki zakładowej są jedynie robotnicy trzech oddziałów. W sumie jest ich około 100 osób. W pozostałych oddziałach ludzie nie czytają w ogóle, względnie czytają przypadkowo i nie zawsze najlepsze książki.

180 czytelników, w tym około 50 proc. spoza zakładu, liczy biblioteka ZPB im. Szymańskiego. Pozostałych podobno bardzo trudno się skłonić do sięgnięcia po książkę.

Jak wynika z przytoczonych przykładów, mimo ogromnego rozwoju czytelnictwa w naszym kraju, wzrostu nakładów książek, rozwoju sieci bibliotecznej — ze sprawą czytelnictwa nie zawsze jest dobrze. Przyczyny? Jest ich sporo. Ponieważ są one wspólne dla wielu bibliotek, nie od rzeczy będzie szersze ich omówienie.

Wiele z przyczyn. Wieksość bibliotek przyzakładowych — a odnosi się to zwłaszcza do zakładów mniejszych — posiada bardzo niewielkie ilości książek. Tak np. biblioteka w ZPDz im. Ofiar 10 Września do niedawna jeszcze nie miała nawet ponad 200 tomów. Obecnie posiada ich około 800. Nicco więcej, bo 1500 tomów znajduje się w bibliotece im. Szymańskiego, a 200 w bibliotece Zakładowej im. Struga. Trzeba jednak wziąć pod uwagę, że znaczna część tych książek pochodzi z nieścisłej „pamięci” akcji „sp. bibl.”, popularnej pod nazwą akcji „upłyniania remanentów” (tzn. specjalnej akcji bibliotecznej, przeprowadzonej przez CRZZ, a polegającej na obdarowywaniu bibliotek zakładowych książkami „nie-

chodliwymi”). Są to na ogół broszury i książki o tym jak przygotować zaprawę wapienną, książki o hodowli świń, o zimowym wychowie cieląt, ciekawe na pewno i wartościowe, ale nie dla robotników zakładów włókienniczych. Okazuje się więc, że na bibliotekę, na dobre pozycje popularno-naukowe przypada w najlepszym razie 50 proc. i tak niewielkich księgozbiorów.

Po wtóre — w księgozbiorach wymienionych bibliotek — i w przeważającej większości bibliotek zakładowych — znajdują się poważne luki w zaopatrzeniu w nowe książki. Uniemożliwia to napływ nowych czytelników, których do biblioteki nie nie przyciąga, a niejednokrotnie staje się także przyczyną „ucieczki” tych, którzy korzystali z niej od dłuższego czasu. W tych bibliotekach występuje kompletny brak nowości i brak pozycji klasyków literatury polskiej.

Jeżeli idzie o nowości to do bibliotek zakładowych trafiają one wtedy, kiedy już dawno przestały być nowościami. Przykład? „Pamięć z Celulozy”, „Bieg do Fragała”, „Pokolenie” nadchodzi do bibliotek dopiero teraz. Wynika z tego, że przy takiej trosce o czytelnika pozycje, które w br. uzyskały nagrody państwowe — „Wzręsen”, „Dni leśni”, „Jeszcze Polska”, „Rzeka Czerwona” i inne, znajdują się na półkach bibliotek nie wcześniej jak w roku przyszłym.

Nielepnie wygląda także sprawa zaopatrzenia bibliotek zakładowych w klasyczną literaturę polską. W szeregu bibliotek m.in. w bibliotekach przy wymienianym, prawie zupełnie brak jest dzieł Orzeszkowej, Prusa, Krasińskiego, Sienkiewicza, Tymczasem doświadczenia zarówno bibliotek miejskich jak bibliotek większych zakładów posiadających dzieła klasyków, uczą, że cie-

szą się one wśród robotników ogromną poczytnością.

Na tych brakach nie wycofują się jednak przychylni, powodując słaby rozwój czytelnictwa w wielu zakładach. Poza wymienionymi, którym może i powinien zarządzić Zarząd Główny Związku Włókienników, są jeszcze inne, wynikające ze słabej często pracy bibliotekarzy. Bibliotekarze zakładów najczęściej nie wykorzystują żadnych form propagandy czytelnictwa. Nie umielać posiadanych książek podsunąć mniej wyrobionemu czytelnikowi, zachęcić do ich przeczytania. Czy nie byłoby więc słusze, aby Zarząd Główny Związku Włókienników przejął inicjatywę Wojewódzkiego Domu Kultury, zainteresować się codziennymi sprawami wsi, pomóc w pokonywaniu trudności, których nie mało jest w każdej gromadzie i gminie.

Chodzi o to, by każdy towarzyszy delegowany na wieś, umiał wyjaśnić, jak wielkie znaczenie dla rozwoju przemysłu ma rozwój gospodarki rolnej, jak ważnym udziałem w budownictwie socjalizmu jest wypełnienie przez wieś w wyznaczonych terminach wszystkich obowiązków wobec państwa, jak towar wpływa na zwiększenie strumienia towarów kierowanych przez przemysł na wieś.

Spełnienie tych odpowiedzialnych zadań wymaga od każdego aktywisty dojrzałości politycznej, znajomości zadań partii na wsi, ofiarności i bojowości. I taki właśnie w większości wypadków aktyw delegowany został na wieś.

Czy znaczy to, że wszędzie aktywistę delegowanego na wieś w pełni wywiązują się ze swych zadań? Nie, tak nie jest. Są jeszcze tacy, którzy nie rozumieją swej roli i zadań, nie potrafią prawidłowo realizować polityki partii. Dzieje się tak przede wszystkim tam, gdzie aktywistę przybyli z miasta pozostawiając samemu sobie, gdzie słabo kierują nimi komitety powiatowe i gminne, odpowiedzialne za całość pracy politycznej na swoim terenie. Komitet Gminy obowiązuje

Lepiej kierować aktywnie robotniczym na wsi

Na okres wielkiej kampanii jesiennej przyjechali do gmin i gromad aktywistę z miasta. Przyjechali, by pomóc komitetom gminnym, gromadzkim organizacjom partyjnym, partyjnemu i bezpartyjnemu aktywowi w politycznej mobilizacji chłopów pracujących do terminowego wywiązania się z obowiązków wobec państwa, do przyspieszenia wykopów i siewów jesiennych.

Obowiązkiem towarzysza, który wyjechał na wieś, jest wyjaśnienie chłopu tego, co się dzieje na świecie, zrozumienie, proste wytłumaczenie polityki partii na wsi, wskazanie chłopu pracującemu, jaka jest jego rola w sojuszu robotniczo-chłopskim. Jego obowiązkiem jest pomóc wsi pracującej w walce z kulakiem, zainteresować się codziennymi sprawami wsi, pomóc w pokonywaniu trudności, których nie mało jest w każdej gromadzie i gminie.

Chodzi o to, by każdy towarzyszy delegowany na wieś, umiał wyjaśnić, jak wielkie znaczenie dla rozwoju przemysłu ma rozwój gospodarki rolnej, jak ważnym udziałem w budownictwie socjalizmu jest wypełnienie przez wieś w wyznaczonych terminach wszystkich obowiązków wobec państwa, jak towar wpływa na zwiększenie strumienia towarów kierowanych przez przemysł na wieś.

Spełnienie tych odpowiedzialnych zadań wymaga od każdego aktywisty dojrzałości politycznej, znajomości zadań partii na wsi, ofiarności i bojowości. I taki właśnie w większości wypadków aktyw delegowany został na wieś.

jest uzbroić aktywistów miejscowych w dokładną znajomość terenu, wskazać najtrudniejsze odcinki pracy z aktywnym miejscowym aktywem, wskazać współpracować aktywowi miejscowemu, wskazać członków partii.

Wiele komitetów partyjnych tak właśnie rozumie pomoc aktywistów miejscowych. Nie jest przypadkiem, że powiat radomski, na terenie którego większość sekretarzy KG ściśle współpracuje z aktywnym robotniczym, znacznie poprawił wyniki w skupie zboża.

Nie jest również bez przyczyny fakt, iż w powiecie siedleckim, gdzie wielu aktywistów partyjnych nie dowiela pomocy aktywu robotniczego, plany skupu realizowane są źle.

Brak zainteresowania inicjatywą partyjnych działaczy aktywu w wielu wypadkach spowodował wypaczenia jego pracy propagandowej i agitatorskiej.

Niektórzy aktywistę zamieniał tłumacza i przekonywacza chłopów o słuszności i konieczności wykonania obowiązków wobec państwa, wynikających z istoty sojuszu robotniczo-chłopskiego, uciekał się do metod komendowania, do wytyczania lub zastraszania. Tacy aktywistę rzec jasne — przysługę czynią naszej partii. Chodzi przecież o to, by chłop pra-

cający widział w przedstawicielu klasy robotniczej przyjaciela przenikniętego troską o interesy chłopów, o to by rozumiał, że interesy chłopów pracujących nierozdzielnie są od interesów państwa, które jest ich współgospodarzem.

Spotykamy też i takich aktywistów, którzy w sposób oportunistyczny ulegają nastroszeniu wywołanemu przez kulackich wicherzyli i zamiast wykazać chłopom pracującym, że wykonanie obowiązków dostaw — to prawo niezłomne, od którego nie wolno się uchylać, nieśmiało proszą o dostarczenie zboża państwu. W jednym i drugim wypadku aktywistę ci postępują źle i trzeba, by komitety powiatowe i gminne pomogły im ustrzec się przed popełnianiem błędów.

Krytyczne i samokrytyczne zanalizowanie przez komitety powiatowe i gminne, a także przez aktywistów na wieś dotychczasowej pracy i wzmocnienie kierownictwa aktywnie robotniczym pomoże szerszym frontem rozwijać pracę polityczną na wsi, pomoże zmobilizować całą wieś pracującą do walki z kulackim oporem, do walki o dalsze umocnienie sojuszu robotniczo-chłopskiego, którego celem jest coraz dostateczniejsze życie ludzi pracy miast i wsi.

J. W.

Opalowi formalisci...

Kalendarz wskazywał: 7, 8, 9. października. Nad krajem przeszła fala wczesnych, jesiennych chłódów, przeciętna temperatura spadła znacznie poniżej plus 10 stopni C.

A kaloryfery? Kaloryfery zimne.

Kalendarz wskazywał: 14, 15, 16, 17 października. Nie spodziewany nawrót ciepła, przeciętna temperatura w kraju znacznie wyższa od plus 10 st. C. Np. 16 bm. ciepota osiągnęła w Łodzi plus 22 st., a w Krakowie plus 25. Na dworze świeci słońce. Ludzie chodzą nawet bez płaszczy.

W biurach i fabrykach duszno, nie do wytrzymania. W domach, w osiedlach mieszkaniowych — to samo. Wszystkie okna otwarte na rozciech.

A kaloryfery? Otóż właśnie, kaloryfery grzeją „pełną parą”.

Zapomniano zupełnie o tym, że centralne ogrzewanie służy przecież człowiekowi, jego wygodzie, jego zdrowiu, jego potrzebom. I dlatego do tej sprawy, jak zresztą do wszystkich spraw, nie można podchodzić formalnie i bezdusznie.

Zakorzenieli się u nas niesłusznie, skłóliwszy zwyczaj, że palenie w kotłach centralnego ogrzewania należy rozpocząć 15 października. Nie wczesniej i nie później, bez względu na to czy na dworze jest ciepło czy zimno.

Mają zupełnie rację robotnicy i pracownicy, którzy chcą pracować w ciepłym pomieszczeniu, czy mieszkać w ciepłym mieszkaniu, ale nie chcą opału. Słusznie też mówią, że przegrzewanie pomieszczeń wtedy, kiedy na dworze jest ciepło, to nie innego, jak bezmyślne marnotrawstwo opału, a ponadto źródło przebiegów.

Jeszcze rok temu, dokładnie 4 września, wyszło zarządzenie przewodniczącego PKPG, które wyraźnie wskazywało, że palenie należy rozpocząć, gdy w ciągu 3 kolejnych dni temperatura zewnętrzna o godz. 21 wynosiła poniżej plus 10 st. C. Należy natomiast palenie przerwać, gdy temperatura ta o godz. 21 w ciągu kolejnych 2 dni wynosiła powyżej plus 10 st. C. Te dane potwierdza komunikat w sprawie centralnego ogrzewania wydany przez Centralny Urząd Gospodarki Materiałowej.

Wiele zakładów pracy, osiedli mieszkaniowych nie stosuje się niestety, do tych przepisów, względnie stosuje je w sposób nierozsądny. Wynikają albo człowiekowi pracy marnotrawstwo, albo marnotrawstwo opału, a ponadto źródło przebiegów.

A przecież celem całej naszej działalności, celem naszej gospodarki jest przede wszystkim dobro człowieka. Względem dobro człowieka nie tylko jako opał. Względem naszego kraju, głównym źródłem energii dla całej naszej gospodarki narodowej, najważniejszym artykułem naszego eksportu. Bezmyślne szatanie tymi drogoznanymi surowcami przynosi szkodę gospodarce, uderza w nas samych. Należy więc węgla i koks oszczędzać.

Oczywiście, nie o fałszywie pojętą oszczędność nam chodzi, która skrzywdza nam ludzi na marnotrawie, na chuchanie w grabielce ręce. Odwrotnie, chodzi o to, aby nie spalać

Czy wiesz, że w Kraju Rad...

Iwan Pawłow i jego nauka

Przed czterema laty cała postępową ludzkość obchodziła uroczystą rocznicę narodzin jednego z najwspanialszych umysłów naszej epoki, wielkiego uczonego Iwana Pawłowa.

Nazwisko Pawłowa związane jest po wieczne czasy z jego wspaniałymi odkryciami w dziedzinie biologii (nauki o życiu) i medycyny. Jego osiągnięcia w zakresie psychologii, neurologii i psychiatrii stały się olbrzymim wkładem w rozwój nauki. Pawłow rozwinął teorię Darwina, zadał decydujący cios idealizmowi, wyjaśniając po marksistowsku naukę o życiu, w wyższej czynności nerwów i kory mózgowej.

W czasie swej 60-letniej nieustraszonej działalności naukowej Pawłow opracował twórczo teorię krążenia krwi, teorii trawienia oraz wyższej działalności systemu nerwowego.

Przystępując do badań naukowych Pawłow, opracował najpierw metodę tych badań, która stała się źródłem jego sukcesów.

„Mówi się często — pisał Pawłow — że nauka posuwa się skokami, w zależności od postępów metodyki. Za każdym jej krokiem naprzód, jak gdyby wznosimy się o jeden stopień wyżej, skład rozróżnia się przed nami szerszy horyzont i ukazuje się niespostrzeżenie dotąd przedmioty. Dlatego też pierwszym naszym zadaniem było wypracowanie metody badań”.

Pawłow pierwszy zerwał z przestarzałymi doświadczeniami tzw. ostrej wiewseki, podczas której badane zwierzę było zabijane. Pawłow wypracował i zastosował metodę ciągłych obserwacji, podczas których zwierzęcia nie pozabawiano życia, a badano jedynie poszczególne części jego organizmu.

Pierwsza praca naukowa Pawłowa, ogłoszona w roku 1874 wyjaśniała działanie tzw. gruczołu trzustkowego (gruczołu podżółtaczki). Za pracę tę Pawłow otrzymał złoty medal na wydziale fizjologii i chemii Uniwersytetu Petersburskiego. W kilka lat później Iwan Pawłow ogłosił rozprawę o działaniu nerwów serca, która miała wielkie znaczenie dla rozwoju nauki o obiegu krwi. W ślad za tą pracą ukazały się pomnikowe publikacje o działaniu nerwów trawiennych, a w szczególności o funkcji gruczołów trawiennych.

Największą jednak sławę zebrał Pawłowowi jego prace o wyższych czynnościach nerwowych, o odruchach warunkowych i o funkcjach kory mózgowej, przy czym opracowaniu nauki o wyższych czynnościach nerwowych Pawłow poświęcił 35 lat swego życia.

Na przyjęciu delegatów XV Międzynarodowego Kongresu Fizjologów w Moskwie towarzyszy Molotow powiedział te pamiętne słowa: „Jesteśmy dumni, że w szeregach ludzi nauki fizjologowie radzieccy zajmują coraz bardziej produkcyjne miejsce w dziedzinie fizjologii pracując u nas tak nie wzruszone o światowej skali autorytety, jak akademik Iwan Pawłow”.

Nauka Pawłowa o czynnościach mózgu i nerwów do dzisiaj niechwie, że to właśnie mózg — a nie „dusza”, zrodził z nas ludzi, nauczył nas myśleć, mówić i tworzyć.

Iwan Pawłow, zmarły w 1936 r., pozostawił po sobie olbrzymią naukową spuściznę. Pozostawił szereg uczniów i kontynuatorów swego dzieła. Pawłow słusznie został nazwany dumą nauki radzieckiej, produkującej nauki świata.

Kto zawinił?

Do sklepu MHD Nr 47 przy ul. Lutomierskiej 28, weszła kobieta z zagniewaną twarzą, niosąc na spodeczku rozbite jajko. — Przecież ono cuchnie — mówi z irytacją. — Proszę je wymienić.

Kierowniczka sklepu spokojnie wyjaśnia: — Dostałam skrzynki z pakowanymi. To nie moja wina. W jednej z nich znalazłam aż 12 nieświeżych jajek. I tak się zdarza bardzo często. Centrala Jajczarsko-Drobiarska zawiniła...

Sklep MHD Nr 28 przy ul. Zachodniej. Jedna z klientek sprzecza się z ekspedientką.

— Dlaczego dajecie mi małe jajka? I to się ma nazywać pierwszy gatunek? Jedno duże, a drugie małe. Ja proszę tylko o duże.

— To Centrala Jajczarsko-Drobiarska... — tłumaczy ekspedientka. — Ale czy aby na pewno Centrala winna?

Jesteśmy w Centrali Jajczarsko-Drobiarskiej, w Zbiornicy Rejonowej przy ul. Armii Czerwonej. Gmach jej został niedawno wybudowany, a właściwie jest dopiero w trakcie wykonania. Łódź otrzymała piękna, nowoczesna chłodnia z ogromnymi komorami, gdzie jajka, zakupione w okresie wiosny (wtedy są najlepsze), będzie można przechowywać aż do zimy. W piwnicach, w specjalnie wybudowanych basenach, leżąc będą jajka zalane roztworem wapiennym. Będą też przechowywane w inny sposób, przy pomocy parafinowania. Jajka pokryje się olejem parafinowym, aby do wnętrza nie dostawały się bakterie, powodujące zepsucie. Trzeba przy tym zaznaczyć, że jako parafinowane jest o wiele smaczniejsze od wapiennego.

Ale wróćmy do właściwej sprawy, do sprawy zepsutych jajek. Dlaczego tak często znajdują się wśród zakupionych w sklepie jaj sztuki niekupu?

Pracownicy punktów skupu bardzo dokładnie badają każde jajko, ałbowiem odbiorca (CJD) potrafi im z poborów za sztuki nieświeże. Zakupiony od chłopów towar leży na punkcie najwyżej trzy dni. Dwa razy w tygodniu samochodem Reonowej Zbiornicy Jaj zabiera towar do zbiornicy. Tam odbywa się powtórna kontrola.

Okres od chwili przywiezienia jaj z punktu skupu do zbiornicy, łącznie z posortowaniem ich i zapakowaniem, nie przekracza 48 godzin. Czyli że od chwili zakupu jaj (jaj) do zapakowania ich w skrzynki, w najgorszym wypadku minie najwyżej 5 dni.

Kontrola w CJD jest dokładna. Czy może się przez nią przedostać zepsute jajko? Bardzo rzadko, bo jest jeszcze i trzecia kontrola, która polega na tym, że z różnych skrzynek przegląda się pewną ilość jaj i w wypadku stwierdzenia, że więcej niż 1 proc. jest zepsutych — trzeba

całą partię powtórnie zbadać i sortować.

Dlaczego więc do konsumentów dostają się często zepsute jajka?

Detalści, jak na przykład Dyrekcja MHD-Północ, wyjaśniają to w sposób następujący: — Kontrola w CJD jest widocznie niedostateczna, a poza tym jajka często zbyt długo są składowane w magazynach Centrali. Na przykład otrzymaliśmy partię pakowaną 24 sierpnia, a sprzedano nam ją 11 września. Jajko w zwykłych warunkach może leżeć tylko dwa tygodnie.

Ostatni argument jest słuszny, ale jajka w Centrali nie leżą w zwykłych warunkach, lecz przechowywane są w specjalnych chłodniach. Poza tym detalści przy zakupie powinni sami dokładnie sprawdzić jakość towaru, a niestety, dotychczas nikt z nich nie chce tego robić.

Nieprawdą też jest, że towar w CJD leży zbyt długo. Kontrola przeprowadzona 14 września wykazała, że najstarsze skrzynki z jajkami pochodzili z dnia 7 bm., a więc sprzed 7 dni.

Ale bywa niekiedy inaczej, lecz winę za to ponosi znowu handel detaliczny. Jeżeli bowiem plan zakupu jaj ustalony przez detalistów przyjeżdża w sierpniu za 100, to okazuje się, że zrealizowany został on przez detal tylko w 58,5 proc. I tak PSS-Wschód pobrała 89,9 proc. przewidzianej ilości jaj, PSS-Północ — 108,8 proc., MHD-Srodmieście — 38,9 proc., MHD-Północ — 36,8 proc., a MHD-Nabiałowo-Piekarniczy załedwie 11,5 proc.

Centrala Jajczarsko - Drobiarska staje więc często przed koniecznością magazynowania nieprzewidywanych, dodatkowych ilości towaru. Przyczyn, które powodują, że konsumenci otrzymują niekiedy nieświeże jajka, jest więc kilka. Pierwsza, to brak kontroli nabywanego towaru ze strony handlu detalicznego. Druga — brak prześwieleń (specjalnych aparatów) w wielu sklepach. I wreszcie trzecia przyczyna — zbyt długie przetrzymywanie jaj w sklepie.

Oto na przykład kontrola w sklepie PSS Nr 129 stwierdziła, że ze sprowadzonej 4 lipca partii jaj, jeszcze 4 sierpnia było 510 sztuk. Sklep MHD przy ul. Przejazd 69, 30 sierpnia dostarczony tam transport jaj. W pięć dni później sklep posiadał na składzie jeszcze 1800 szt. Dzienna sprzedaż nie przekracza 180 jajek, znajdował się więc zapas na co najmniej 10 dni. Dodamy do tego jeszcze pięć dni od chwili przywiezienia transportu. Jajka sprzedawane w pietnastym dniu nie mogły już być „bardzo” świeże. Wynika z tego, że przy składaniu zamówień trzeba dokładnie wiedzieć, jakie jest zapotrzebowanie na dany artykuł.

Z ciemni, gdzie prześwietlane jest każde jajko, rynienką spływają one

— Świeże, czy nieświeże?

Fot. — A. J.

na maszynę sortowniczą, która je waży i zależnie od wagi rozprowadza do kilku przegród.

I tu powstaje nowy problem. Z jednej przegródki wysłynie kilka jaj. Każde z nich ważyło 60 gramów, ale większość ich była różna. A więc nie większość decyduje o wadze jaj, a właśnie w zależności od ich ciężaru dzieli je się na gatunki. Czym cięższe, tym gatunek wyższy. Nę wszyscy jednak kupujący o tym wiedzą i stąd częste sprzeczki, dlaczego w pierwszym gatunku znajdują się większe i mniejsze sztuki.

A mimo wszystko jest w tym jakiś paradoks. Kupuje się od rolnika jajka na wagę, sortuje je się na podstawie wagi, a sprzedaje, na sztuki. A dlaczego nie na kilogramy? Przy tym systemie unikniesz się wielu nieporozumień.

Na marginesie trzeba dodać, że np. w województwie olsztyńskim praktykuje się ten system już od kilku lat.

Są więc skuteczne sposoby na to, aby w sklepach nie było swarów na temat dużych i małych jaj, by każdy klient otrzymywał je świeże. Potrzeba tylko więcej inicjatywy ze strony aparatu handlu detalicznego, więcej troski o klienta. Każde jajko przed sprzedażem go powinno być prześwietlone, a nie tylko na żądanie klienta. Nie wolno również dopuszczać do tego, by w sklepach gromadzili się zbyt duże zapasy.

Z. NOWICKI

Typy i typki czyli album nie bardzo pochlebny

Dzisiaj otwieramy nasz nie bardzo pochlebny album na stronie czwartej. W ciągu ostatnich dni wkleiliśmy na nią kilka typodzieł, które poniżej reprodukuje.

Oto pierwsze:

Ten obywatel — to „wyróżniający się” prezes Zarządu Gminnego ZSCh z gminy Brudzie, powiatu radomskiego.

domszczęńskiego, „Wyróżnia się” on spośród innych aktywistów samopomocowych tym, że „nie lubi być pierwszy”. Zgodnie z tą zasadą nie odstawił ani kilograma żywności, choć winien dostarczyć państwu 148 kg, a zboża, którego ma odstawić 605 kg, odstawił „aż” 200 kg.

Nasz typoreporter dokonał zdjęcia w momencie, gdy ob. Józef Gajwa (tak się nasz prezes nazywa) zastanawia się, dlaczego prezes gromadzki ZSCh z jego gminy, jak np. Bolesław Włodarczyk z Bogumitowa, Józef Hofman z Aleksandrowa, Stanisław Rapiecki z Faustynowa, Henryk Marszałek z Krzywonia i inni nie chcą iść w jego ślady i z obowiązków wobec państwa wywiązywać się nie tylko w terminie, ale z nadwyżką. Ponieważ ob. Gajwa nie znalazł na to pytanie — spieszymy mu z pomocą:

Dlatego nie bójmy przykładu z prezesa gminnego, że są lojalnymi obywatelami i rozumieją, że aktywiści samopomocowi winien świecić przykładem, o czym Gajwa jakoś nie chce wiedzieć.

Ob. Antoni Millerowicz jest cichy, spokojny, nie wadzi nikomu. Ale tylko w domu. Wtedy jest normalnym, przeciętnym człowiekiem.

Następuje jednak w nim przemiana w momencie, gdy przekracza próg wykończalni ZPB im. Dubois, której jest kierownikiem. Wtedy ten cichy, potulny mężczyzna staje się lwem. Zaczyna się postrach między podwładnymi i na każdym kroku udawania, że „pan kierownik — to ja!”.

Ponieważ jednak połączone to jest z niebezpieczeństwem dla urzędnika biurowego pana kierownika, o czym świadczy pekielnie biurka, w które ob. Millerowicz bnie przy każdej okazji — w imieniu pracowników należy prosić kierownictwo zakładowe, by raczyło przekonać szanownego kierownika, iż raczej w domu winien okazywać swą energię, a w pracy — być takim kierownikiem, jakich chcemy mieć w naszych socjalistycznych przedsiębiorstwach.

— Pańskie zdrowie, panie majster! — Najlepszego, mechanika! Taki oto dialog odbywał się między typoreporterem w szatni dla robotników budowy nr 342 ZBM.

Zrobił to błyskawicznie typodziełce upamiętniło ku wiecznej rozrycz pamięćce wzruszającą scenę, która przedstawia moment zawierania przyjacielskich stosunków między świeżo przyjeżdżającym mechanikiem, ob. Kosciem, a majsterem ob. Grzelczykiem.

„Smarowanie” gardel w czasie pracy — trudno pochwilić. Tym bardziej, że ob. Kosciak zapomina smarować urządzenia mechaniczne, a do tego przecież jest polowany, zaś majster Grzelczyk zapomina, że między innymi do jego obowiązków należy pilnowanie dyscypliny między pracownikami, a nie urządzanie libacji na budowie.

Do „wyróżniających się” należy również ob. Włodzisław Berezowski, który jest pracownikiem biura sprzedaży Łódzkiej Wy-

twórni Wódek. Nieszczyśliwiec ten cierpi srogie katuse wtedy, gdy musi pracować i dlatego czyni wszystko, by nie robić. Ponieważ ob. Berezowski w przerwach między spacerami po biurze chętnie czytuje przy biurku wszystkie dostępne mu gazety, mamy nadzieję, że przejrzywszy dzisiejszą stronę naszego albumu, postara się o to, by smutny przydomek bumelana przestał być docierającym do jego osoby. A to, przy dobrych chęciach, nie powinno stanowić dla niego nadmiernego wysiłku.

W związku z dotychczas opublikowanymi typodziełkami otrzymaliśmy wyjaśnienia:

z Centralnego Zarządu Przemysłu Artystów Technicznych, który przyznaje fakt, zbyt późnego powiadomienia podległych sobie zakładów o konieczności złożenia zapotrzebowania na artykuły chemiczne oraz stwierdza, że pracownik winny przeterminowania sprawy, ob. Musiałek — został ukarany;

z rady zakładowej ZPP im. Bardowskiego, która zobowiązując się podnieść na wyższy poziom pracę biblioteki, zwróciła uwagę bibliotekarza za niewyświetlenie w odpowiednim czasie książek w oddziale „B” oraz zobowiązała się przygotować pomieszczenie na książki w oddziale „E”.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Petrusewicz pobił rekord świata

Sport polski odniósł w niedzielę 18 bm. wielki sukces. Po raz pierwszy w historii pływania Polak znalazł się na liście rekordzistów świata. Rekordzista został talentowany pływak koła sportowego Stali przy fabryce wagonów PAFAWAG — Marek Petrusewicz, który realizując podjęte na czesie IX rocznicy PKWN zobowiązanie, uzyskał na 100 m st. klas. (żabka) wynik 1:10.9. Wynik ten jest lepszy od rekordu świata pływaka radzieckiego Minaszkina, który uzyskał na tym dystansie 1:11.2.

Nowemu rekordziste światu oraz jego trenerowi Makowskiemu, publiczność zgromadziła żywiołową owację.

W innych konkurencjach uzyskano szereg dobrych wyników. M. in. Tolkaczewski (Ogniw) uzyskał na 100 metrów st. dow. — 59.8.

Łódź - Lokomotiv (Bułgaria)
66:73 (23:32)

Liczni widzowie zebrali w hali Włókniarza na meczu koszykówki pomiędzy reprezentacją Łodzi z obozową drużyną bułgarską Lokomotiv z żalem mówili: — Gdyby nastąpiła reprezentacja Łodzi, jak w pierwszym meczu, to byłoby to zwycięstwo, a nie porażka.

Twardziele to całkowicie odmiennie przebiegał mecz. Oznaczało to, że oboje zespoły były równo, a nie było to zwycięstwo Łodzi, jak w pierwszym meczu, to byłoby to zwycięstwo, a nie porażka.

Koszykarze bułgarscy spotkali się z bardzo silnym przeciwnikiem, który nie był dla nich łatwym przeciwnikiem. W meczu tym zwyciężyła Łódź, a nie Bułgaria.

Gra stała na przeciwnym polu. W meczu tym zwyciężyła Łódź, a nie Bułgaria.

I liga kosza męskiego

Gwardia (Kraków) — Kolejarz (W-wa) 63:49 (23:22)
Stal (Poznań) — Budowlani (Toruń) 71:56 (29:29)
Spółnia (Gdańsk) — Kolejarz (Poznań) 52:44 (25:29)

I liga kosza kobiet

Spółnia (Gd.) — Kolejarz (Poz.) 87:46 (36:36)
Gwardia (Kr.) — Kolejarz (W-wa) 58:42 (24:15)
Gwardia (Poz.) — AZS (W-wa) 56:72
Spółnia (W-wa) — Włókniarz (Łódź) 41:32 (15:12)

GWKS zwycięża Gwardię 13:3

Spotkanie dwóch najlepszych zespołów bokserskich o mistrzostwo łódzkiej klasy A wzbudziło duże zainteresowanie.

WYNIKI TECHNICZNE

W walce muszej spotkali się: Gwardia (GWKS) i Stal (Gwardia). Przegrana drużyny walczyły w trzech rundach. W pierwszej rundzie zwyciężyła Gwardia, w drugiej i trzeciej zwyciężyła Stal.

Pierwsze starcie w walce koguciej i Płazewski (GWKS) zwyciężył w trzech rundach. W pierwszej rundzie zwyciężył Płazewski, w drugiej i trzeciej zwyciężył Gwardia.

Początkowa faza spotkania w walce piórkowej Wesoły (Gwardia) nie była dla niego łatwa. W pierwszej rundzie zwyciężył Wesoły, w drugiej i trzeciej zwyciężył Gwardia.

Najbardziej ciekawą walką w drugiej rundzie Ambrasi (Gwardia) nie była dla niego łatwa. W pierwszej rundzie zwyciężył Ambrasi, w drugiej i trzeciej zwyciężył Gwardia.

W I lidze niespodzianki. Ogniw (Bytom) — Budowlani (Opole) 1:2 (0:2). Unia (Chorzów) — OWKS (Kraków) — 1:0 (0:0). CWKS — Budowlani (Gd.) — 3:3 (3:1).

TABELA

1) Unia (Chorz.)	21	37	5	51:14
2) OWKS (Kr.)	20	28	12	38:21
3) Gwardia (Kr.)	21	25	17	32:27
4) Gwardia (W-wa)	21	24	18	25:26
5) CWKS (W-wa)	21	23	19	37:28
6) Ogniw (Byt.)	20	19	21	29:27
7) Kol. (Poz.)	21	18	24	21:27
8) Bud. (Chorz.)	21	18	24	29:43
9) Ogniw (Kr.)	21	16	26	23:30
10) Jod. (Rad.)	21	16	26	25:38
11) Bud. (Opole)	21	14	28	22:38
12) Bud. (Gdańsk)	21	12	30	20:33

Redaguje kolegium. Redaktor naczelny przyjmuje zgłoszenia w godz. 12 — 14, sekretarz odpowiada w godz. 10 — 12. Telefon: centrala telefoniczna 283-00 (łączy ze wszystkimi działami), redakcja 216-14, sekretariat 216-05, dział partyjny 216-18, dział korespondentów 216-01, dział sportowy 216-11, dział kulturalny 216-12, dział ogólny 216-13, dział ogólny 216-14, dział ogólny 216-15, dział ogólny 216-16, dział ogólny 216-17, dział ogólny 216-18, dział ogólny 216-19, dział ogólny 216-20, dział ogólny 216-21, dział ogólny 216-22, dział ogólny 216-23, dział ogólny 216-24, dział ogólny 216-25, dział ogólny 216-26, dział ogólny 216-27, dział ogólny 216-28, dział ogólny 216-29, dział ogólny 216-30, dział ogólny 216-31, dział ogólny 216-32, dział ogólny 216-33, dział ogólny 216-34, dział ogólny 216-35, dział ogólny 216-36, dział ogólny 216-37, dział ogólny 216-38, dział ogólny 216-39, dział ogólny 216-40, dział ogólny 216-41, dział ogólny 216-42, dział ogólny 216-43, dział ogólny 216-44, dział ogólny 216-45, dział ogólny 216-46, dział ogólny 216-47, dział ogólny 216-48, dział ogólny 216-49, dział ogólny 216-50, dział ogólny 216-51, dział ogólny 216-52, dział ogólny 216-53, dział ogólny 216-54, dział ogólny 216-55, dział ogólny 216-56, dział ogólny 216-57, dział ogólny 216-58, dział ogólny 216-59, dział ogólny 216-60, dział ogólny 216-61, dział ogólny 216-62, dział ogólny 216-63, dział ogólny 216-64, dział ogólny 216-65, dział ogólny 216-66, dział ogólny 216-67, dział ogólny 216-68, dział ogólny 216-69, dział ogólny 216-70, dział ogólny 216-71, dział ogólny 216-72, dział ogólny 216-73, dział ogólny 216-74, dział ogólny 216-75, dział ogólny 216-76, dział ogólny 216-77, dział ogólny 216-78, dział ogólny 216-79, dział ogólny 216-80, dział ogólny 216-81, dział ogólny 216-82, dział ogólny 216-83, dział ogólny 216-84, dział ogólny 216-85, dział ogólny 216-86, dział ogólny 216-87, dział ogólny 216-88, dział ogólny 216-89, dział ogólny 216-90, dział ogólny 216-91, dział ogólny 216-92, dział ogólny 216-93, dział ogólny 216-94, dział ogólny 216-95, dział ogólny 216-96, dział ogólny 216-97, dział ogólny 216-98, dział ogólny 216-99, dział ogólny 216-100, dział ogólny 216-101, dział ogólny 216-102, dział ogólny 216-103, dział ogólny 216-104, dział ogólny 216-105, dział ogólny 216-106, dział ogólny 216-107, dział ogólny 216-108, dział ogólny 216-109, dział ogólny 216-110, dział ogólny 216-111, dział ogólny 216-112, dział ogólny 216-113, dział ogólny 216-114, dział ogólny 216-115, dział ogólny 216-116, dział ogólny 216-117, dział ogólny 216-118, dział ogólny 216-119, dział ogólny 216-120, dział ogólny 216-121, dział ogólny 216-122, dział ogólny 216-123, dział ogólny 216-124, dział ogólny 216-125, dział ogólny 216-126, dział ogólny 216-127, dział ogólny 216-128, dział ogólny 216-129, dział ogólny 216-130, dział ogólny 216-131, dział ogólny 216-132, dział ogólny 216-133, dział ogólny 216-134, dział ogólny 216-135, dział ogólny 216-136, dział ogólny 216-137, dział ogólny 216-138, dział ogólny 216-139, dział ogólny 216-140, dział ogólny 216-141, dział ogólny 216-142, dział ogólny 216-143, dział ogólny 216-144, dział ogólny 216-145, dział ogólny 216-146, dział ogólny 216-147, dział ogólny 216-148, dział ogólny 216-149, dział ogólny 216-150, dział ogólny 216-151, dział ogólny 216-152, dział ogólny 216-153, dział ogólny 216-154, dział ogólny 216-155, dział ogólny 216-156, dział ogólny 216-157, dział ogólny 216-158, dział ogólny 216-159, dział ogólny 216-160, dział ogólny 216-161, dział ogólny 216-162, dział ogólny 216-163, dział ogólny 216-164, dział ogólny 216-165, dział ogólny 216-166, dział ogólny 216-167, dział ogólny 216-168, dział ogólny 216-169, dział ogólny 216-170, dział ogólny 216-171, dział ogólny 216-172, dział ogólny 216-173, dział ogólny 216-174, dział ogólny 216-175, dział ogólny 216-176, dział ogólny 216-177, dział ogólny 216-178, dział ogólny 216-179, dział ogólny 216-180, dział ogólny 216-181, dział ogólny 216-182, dział ogólny 216-183, dział ogólny 216-184, dział ogólny 216-185, dział ogólny 216-186, dział ogólny 216-187, dział ogólny 216-188, dział ogólny 216-189, dział ogólny 216-190, dział ogólny 216-191, dział ogólny 216-192, dział ogólny 216-193, dział ogólny 216-194, dział ogólny 216-195, dział ogólny 216-196, dział ogólny 216-197, dział ogólny 216-198, dział ogólny 216-199, dział ogólny 216-200, dział ogólny 216-201, dział ogólny 216-202, dział ogólny 216-203, dział ogólny 216-204, dział ogólny 216-205, dział ogólny 216-206, dział ogólny 216-207, dział ogólny 216-208, dział ogólny 216-209, dział ogólny 216-210, dział ogólny 216-211, dział ogólny 216-212, dział ogólny 216-213, dział ogólny 216-214, dział ogólny 216-215, dział ogólny 216-216, dział ogólny 216-217, dział ogólny 216-218, dział ogólny 216-219, dział ogólny 216-220, dział ogólny 216-221, dział ogólny 216-222, dział ogólny 216-223, dział ogólny 216-224, dział ogólny 216-225, dział ogólny 216-226, dział ogólny 216-227, dział ogólny 216-228, dział ogólny 216-229, dział ogólny 216-230, dział ogólny 216-231, dział ogólny 216-232, dział ogólny 216-233, dział ogólny 216-234, dział ogólny 216-235, dział ogólny 216-236, dział ogólny 216-237, dział ogólny 216-238, dział ogólny 216-239, dział ogólny 216-240, dział ogólny 216-241, dział ogólny 216-242, dział ogólny 216-243, dział ogólny 216-244, dział ogólny 216-245, dział ogólny 216-246, dział ogólny 216-247, dział ogólny 216-248, dział ogólny 216-249, dział ogólny 216-250, dział ogólny 216-251, dział ogólny 216-252, dział ogólny 216-253, dział ogólny 216-254, dział ogólny 216-255, dział ogólny 216-256, dział ogólny 216-257, dział ogólny 216-258, dział ogólny 216-259, dział ogólny 216-260, dział ogólny 216-261, dział ogólny 216-262, dział ogólny 216-263, dział ogólny 216-264, dział ogólny 216-265, dział ogólny 216-266, dział ogólny 216-267, dział ogólny 216-268, dział ogólny 216-269, dział ogólny 216-270, dział ogólny 216-271, dział ogólny 216-272, dział ogólny 216-273, dział ogólny 216-274, dział ogólny 216-275, dział ogólny 216-276, dział ogólny 216-277, dział ogólny 216-278, dział ogólny 216-279, dział ogólny 216-280, dział ogólny 216-281, dział ogólny 216-282, dział ogólny 216-283, dział ogólny 216-284, dział ogólny 216-285, dział ogólny 216-286, dział ogólny 216-287, dział ogólny 216-288, dział ogólny 216-289, dział ogólny 216-290, dział ogólny 216-291, dział ogólny 216-292, dział ogólny 216-293, dział ogólny 216-294, dział ogólny 216-295, dział ogólny 216-296, dział ogólny 216-297, dział ogólny 216-298, dział ogólny 216-299, dział ogólny 216-300, dział ogólny 216-301, dział ogólny 216-302, dział ogólny 216-303, dział ogólny 216-304, dział ogólny 216-305, dział ogólny 216-306, dział ogólny 216-307, dział ogólny 216-308, dział ogólny 216-309, dział ogólny 216-310, dział ogólny 216-311, dział ogólny 216-312, dział ogólny 216-313, dział ogólny 216-314, dział ogólny 216-315, dział ogólny 216-316, dział ogólny 216-317, dział ogólny 216-318, dział ogólny 216-319, dział ogólny 216-320, dział ogólny 216-321, dział ogólny 216-322, dział ogólny 216-323, dział ogólny 216-324, dział ogólny 216-325, dział ogólny 216-326, dział ogólny 216-327, dział ogólny 216-328, dział ogólny 216-329, dział ogólny 216-330, dział ogólny 216-331, dział ogólny 216-332, dział ogólny 216-333, dział ogólny 216-334, dział ogólny 216-335, dział ogólny 216-336, dział ogólny 216-337, dział ogólny 216-338, dział ogólny 216-339, dział ogólny 216-340, dział ogólny 216-341, dział ogólny 216-342, dział ogólny 216-343, dział ogólny 216-344, dział ogólny 216-345, dział ogólny 216-346, dział ogólny 216-347, dział ogólny 216-348, dział ogólny 216-349, dział ogólny 216-350, dział ogólny 216-351, dział ogólny 216-352, dział ogólny 216-353, dział ogólny 216-354, dział ogólny 216-355, dział ogólny 216-356, dział ogólny 216-357, dział ogólny 216-358, dział ogólny 216-359, dział ogólny 216-360, dział ogólny 216-361, dział ogólny 216-362, dział ogólny 216-363, dział ogólny 216-364, dział ogólny 216-365, dział ogólny 216-366, dział ogólny 216-367, dział ogólny 216-368, dział ogólny 216-369, dział ogólny 216-370, dział ogólny 216-371, dział ogólny 216-372, dział ogólny 216-373, dział ogólny 216-374, dział ogólny 216-375, dział ogólny 216-376, dział ogólny 216-377, dział ogólny 216-378, dział ogólny 216-379, dział ogólny 216-380, dział ogólny 216-381, dział ogólny 216-382, dział ogólny 216-383, dział ogólny 216-384, dział ogólny 216-385, dział ogólny 216-386, dział ogólny 216-387, dział ogólny 216-388, dział ogólny 216-389, dział ogólny 216-390, dział ogólny 216-391, dział ogólny 216-392, dział ogólny 216-393, dział ogólny 216-394, dział ogólny 216-395, dział ogólny 216-396, dział ogólny 216-397, dział ogólny 216-398, dział ogólny 216-399, dział ogólny 216-400, dział ogólny 216-401, dział ogólny 216-402, dział ogólny 216-403, dział ogólny 216-404, dział ogólny 216-405, dział ogólny 216-406, dział ogólny 216-407, dział ogólny 216-408, dział ogólny 216-409, dział ogólny 216-410, dział ogólny 216-411, dział ogólny 216-412, dział ogólny 216-413, dział ogólny 216-414, dział ogólny 216-415, dział ogólny 216-416, dział ogólny 216-417, dział ogólny 216-418, dział ogólny 216-419, dział ogólny 216-420, dział ogólny 216-421, dział ogólny 216-422, dział ogólny 216-423, dział ogólny 216-424, dział ogólny 216-425, dział ogólny 216-426, dział ogólny 216-427, dział ogólny 216-428, dział ogólny 216-429, dział ogólny 216-430, dział ogólny 216-431, dział ogólny 216-432, dział ogólny 216-433, dział ogólny 216-434, dział ogólny 216-435, dział ogólny 216-436, dział ogólny 216-437, dział ogólny 216-438, dział ogólny 216-439, dział ogólny 216-440, dział ogólny 216-441, dział ogólny 216-442, dział ogólny 216-443, dział ogólny 216-444, dział ogólny 216-445, dział ogólny 216-446, dział ogólny 216-447, dział ogólny 216-448, dział ogólny 216-449, dział ogólny 216-450, dział ogólny 216-451, dział ogólny 216-452, dział ogólny 216-453, dział ogólny 216-454, dział ogólny 216-455, dział ogólny 216-456, dział ogólny 216-457, dział ogólny 216-458, dział ogólny 216-459, dział ogólny 216-460, dział ogólny 216-461, dział ogólny 216-462, dział ogólny 216-463, dział ogólny 216-464, dział ogólny 216-465, dział ogólny 216-466, dział ogólny 216-467, dział ogólny 216-468, dział ogólny 216-469, dział ogólny 216-470, dział ogólny 216-471, dział ogólny 216-472, dział ogólny 216-473, dział ogólny 216-474, dział ogólny 216-475, dział ogólny 216-476, dział ogólny 216-477, dział ogólny 216-478, dział ogólny 216-479, dział ogólny 216-480, dział ogólny 216-481, dział ogólny 216-482, dział ogólny 216-483, dział ogólny 216-484, dział ogólny 216-485, dział ogólny 216-486, dział ogólny 216-487, dział ogólny 216-488, dział ogólny 216-489, dział ogólny 216-490, dział ogólny 216-491, dział ogólny 216-492, dział ogólny 216-493, dział ogólny 216-494, dział ogólny 216-495, dział ogólny 216-496, dział ogólny 216-497, dział ogólny 216-498, dział ogólny 216-499, dział ogólny 216-500, dział ogólny 216-501, dział ogólny 216-502, dział ogólny 216-503, dział ogólny 216-504, dział ogólny 216-505, dział ogólny 216-506, dział ogólny 216-507, dział ogólny 216-508, dział ogólny 216-509, dział ogólny 216-510, dział ogólny 216-511, dział ogólny 216-512, dział ogólny 216-513, dział ogólny 216-514, dział ogólny 216-515, dział ogólny 216-516, dział ogólny 216-517, dział ogólny 216-518, dział ogólny 216-519, dział ogólny 216-520, dział ogólny 216-521, dział ogólny 216-522, dział ogólny 216-523, dział ogólny 216-524, dział ogólny 216-525, dział ogólny 216-526, dział ogólny 216-527, dział ogólny 216-528, dział ogólny 216-529, dział ogólny 216-530, dział ogólny 216-531, dział ogólny 216-532, dział ogólny 216-533, dział ogólny 216-534, dział ogólny 216-535, dział ogólny 216-536, dział ogólny 216-537, dział ogólny 216-538, dział ogólny 216-539, dział ogólny 216-540, dział ogólny 216-541, dział ogólny 216-542, dział ogólny 216-543, dział ogólny 216-544, dział ogólny 216-545, dział ogólny 216-546, dział ogólny 216-547, dział ogólny 216-548, dział ogólny 216-549, dział ogólny 216-550, dział ogólny 216-551, dział ogólny 216-552, dział ogólny 216-553, dział ogólny 216-554, dział ogólny 216-555, dział ogólny 216-556, dział ogólny 216-557, dział ogólny 216-558, dział ogólny 216-559, dział ogólny 216-560, dział ogólny 216-561, dział ogólny 216-562, dział ogólny 216-563, dział ogólny 216-564, dział ogólny 216-565, dział ogólny 216-566, dział ogólny 216-567, dział ogólny 216-568, dział ogólny 216-569, dział ogólny 216-570, dział ogólny 216-571, dział ogólny 216-572, dział ogólny 216-573, dział ogólny 216-574, dział ogólny 216-575, dział ogólny 216-576, dział ogólny 216-577, dział ogólny 216-578, dział ogólny 216-579, dział ogólny 216-580, dział ogólny 216-581, dział ogólny 216-582, dział ogólny 216-583, dział ogólny 216-584, dział ogólny 216-585, dział ogólny 216-586, dział ogólny 216-587, dział ogólny 216-588, dział ogólny 216-589, dział ogólny 216-590, dział ogólny 216-591, dział ogólny 216-592, dział ogólny 216-593, dział ogólny 216-594, dział ogólny 216-595, dział ogólny 216-596, dział ogólny 216-597, dział ogólny 216-598, dział ogólny 216-599, dział ogólny 216-600, dział ogólny 216-601, dział ogólny 216-602, dział ogólny 216-603, dział ogólny 216-604, dział ogólny 216-605, dział ogólny 216-606, dział ogólny 216-607, dział ogólny 216-608, dział ogólny 216-609, dział ogólny 216-610, dział ogólny 216-611, dział ogólny 216-612, dział ogólny 216-613, dział ogólny 216-614, dział ogólny 216-615, dział ogólny 216-616, dział ogólny 216-617, dział ogólny 216-618, dział ogólny 216-619, dział ogólny 216-620, dział ogólny 216-621, dział ogólny 216-622, dział ogólny 216-623, dział ogólny 216-624, dział ogólny 216-625, dział ogólny 216-626, dział ogólny 216-627, dział ogólny 216-628, dział ogólny 216-629, dział ogólny 216-630, dział ogólny 216-631, dział ogólny 216-632, dział ogólny 216-633, dział ogólny 216-634, dział ogólny 216-635, dział ogólny 216-636, dział ogólny 216-637, dział ogólny 216-638, dział ogólny 216-639, dział ogólny 216-640, dział ogólny 216-641, dział ogólny 216-642, dział ogólny 216-643, dział ogólny 216-644, dział ogólny 216-645, dział ogólny 216-646, dział ogólny 216-647, dział ogólny 216-648, dział ogólny 216-649, dział ogólny 216-650, dział ogólny 216-651, dział ogólny 216-652, dział ogólny 216-653, dział ogólny 216-654, dział ogólny 216-655, dział ogólny 216-656, dział ogólny 216-657, dział ogólny 216-658, dział ogólny 216-659, dział ogólny 216-660, dział ogólny 216-661, dział ogólny 216-662, dział ogólny 216-663, dział ogólny 216-664, dział ogólny 216-665, dział ogólny 216-666, dział ogólny 216-667, dział ogólny 216-668, dział ogólny 216-669, dział ogólny 216-670, dział ogólny 216-671, dział ogólny 216-672, dział ogólny 216-673, dział ogólny 216-674, dział ogólny 216-675, dział ogólny 216-676, dział ogólny 216-677, dział ogólny 216-678, dział ogólny 216-679, dział ogólny 216-680, dział ogólny 216-681, dział ogólny 216-682, dział ogólny 216-683, dział ogólny 216-684, dział ogólny 216-685, dział ogólny 216-686, dział ogólny 216-687, dział ogólny 216-688, dział ogólny 216-689, dział ogólny 216-690, dział ogólny 216-691, dział ogólny 216-692, dział ogólny 216-693, dział ogólny 216-694, dział ogólny 216-695, dział ogólny 216-696, dział ogólny 216-697, dział ogólny 216-698, dział ogólny 216-699, dział ogólny 216-700, dział ogólny 216-701, dział ogólny 216-702, dział ogólny 216-703, dział ogólny 216-704, dział ogólny 216-705, dział ogólny 216-706, dział ogólny 216-707, dział ogólny 216-708, dział ogólny 216-709, dział ogólny 216-710, dział ogólny 216-711, dział ogólny 216-712, dział ogólny 216-713, dział ogólny 216-714, dział ogólny 216-715, dział ogólny 216-716, dział ogólny 216-717, dział ogólny 216-718, dział ogólny 216-719, dział ogólny 216-720, dział ogólny 216-721, dział ogólny 216-722, dział ogólny 216-723, dział ogólny 216-724, dział ogólny 216-725, dział ogólny 216-726, dział ogólny 216-727, dział ogólny 216-728, dział ogólny 216-729, dział ogólny 216-730, dział ogólny 216-731, dział ogólny 216-732, dział ogólny 216-733, dział ogólny 216-734, dział ogólny 216-735, dział ogólny 216-736, dział ogólny 216-737, dział ogólny 216-738, dział ogólny 216-739, dział ogólny 216-740, dział ogólny 216-741, dział ogólny 216-742, dział ogólny 216-743, dział ogólny 216-744, dział ogólny 216-745, dział ogólny 216-746, dział ogólny 216-747, dział ogólny 216-748, dział ogólny 216-749, dział ogólny 216-750, dział ogólny 216-751, dział ogólny 216-752, dział ogólny 216-753, dział ogólny 21